

**RADNIČKA
FRONTA**

PROGRAM
LOKALNE ORGANIZACIJE ZAGREB

1. Radikalni prekid s korupcijom i Bandićevom klijentelističkom mašinerijom
2. Demokratizacija rada gradske uprave
3. Demokratizacija upravljanja javnim komunalnim poduzećima i ustanovama
4. Reforma uloge i ovlasti vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora
5. Uključivanje građana u raspolaganje dijelom budžeta
6. Mediji slobodni od stranačkih oligarhija i kapitala
7. Zaštita i povećanje radničkih prava
8. Reforma gradskih službi za obavljanje javnih radova te poticanje i podrška zadrugama i poduzećima u radničkom vlasništvu
9. Besplatan i svima dostupan sustav odgoja i obrazovanja
10. Proširenje kategorija besplatnog javnog prijevoza
11. Uvođenje svima dostupnog javnog gigabitnog bežičnog interneta
12. Besplatne knjižnice i muzeji
13. Uspostavljanje sustava društvene prehrane
14. Otvaranje kvartovskih socijalnih dućana
15. Povećanje socijalne pomoći
16. Planska izgradnja gradskih stanova za socijalno ugrožene i mlade bez stanova
17. Urbanizam i održavanje zgrada
18. Izgradnja novih gradskih dječjih vrtića i domova za starije i nemoćne uz snižavanje cijena postojećih
19. Poboljšanje željezničke prometne mreže s vanjskim dijelovima grada, biciklističke staze i gradski bicikli
20. Uređenje i prenamjena napuštenih zgrada u Zagrebu
21. Osposobljavanje Imunološkog zavoda
22. Razvoj kvalitetnog sustava odvajanja i recikliranja otpada
23. Uređenje savske obale i krajolika kao pejzažnog pojasa namjenjenog za rekreativnu i sportnu aktivnost
24. Uređenje postojećih i izgradnja novih sportskih igrališta

— SADRŽAJ

RADIKALAN PREKID
S KORUPCIJOM I
BANDIĆEVOM
KLIJENTELISTIČKOM
MAŠINERIJOM

Čitav niz afera i sudskih procesa u Zagrebu svjedoči o leglu korupcije u koje se Zagreb pretvorio pod vladavinom Milana Bandića. Slučaj Savica (Crkva i zamjena zemljišta), Cvjetni trg i Horvatinčić, fontane, GUP, Krašograd, Todorovićev dvorac, predsjednička kampanja 2009, pogodovanje udruzi U ime obitelji, zlatni WC-i, nadstrešnice autobusnih i tramvajskih stanica, stupići, samo su neke od njih.

Javna je tajna da se u Zagrebu doslovno ništa što se tiče gradskih poduzeća, institucija, radova i sl. ne može obaviti bez namještanja, političke trgovine, provizija i mita. Npr. naručivanje novih stolica u nekom vrtiću ili krečenje zidova u prostorima nekog mjesnog odbora ne može proći bez namještanja posla podobnjima. Vrlo slično vrijedi i za dobivanje poslova u Gradu, Holdingu i sl. U tim procesima cijene usluga vrtoglavo i neosnovano rastu, a to Grad i Zagrepčane stoji jako puno i s takvom je praksom potrebno što prije prekinuti.

Transparentnošću, demokratizacijom odozdo, otpuštanjem dubioznih kadrova, raskidima štetnih ugovora, financiranja sumnjivih udružina, medija i drugih (npr. veteranskih udružina, privatnih lokalnih medija, sportske mafije, Crkve i sl.) te promjenom načina funkcioniranja pojedinih dijelova gradske uprave **postigle bi se uštede** koje se prema grubim procjenama mijere čak u milijardama kuna. Obračun sa sustavnom korupcijom te razumno i konstruktivno upravljanje gradskim budžetom bez daljnjeg bi omogućili finansiranje svih točaka našeg programa, a Zagreb bi prestao funkcionirati kao bankomat stranačkih klijentelističkih mreža i (podobnog) kapitala.

javna je tajna da se u Zagrebu doslovno ništa što se tiče gradskih poduzeća, institucija, radova i sl. ne može obaviti bez namještanja, političke trgovine, provizija i mita

2.

— DEMOKRATIZACIJA RADA GRADSKE UPRAVE

Demokratizacija je nužna zbog **dosadašnjih praksi** koje uključuju nedemokratsko upravljanje Gradom, vidljiv utjecaj kapitala i stranačkih oligarhija na procese donošenja odluka, čestih odluka koje stoje u suprotnosti s javnim interesom, isključivanja stanovnika iz neposrednog sudjelovanja raspravama i donošenju odluka, nepostojanja nadzora odozdo i kontrole nad radom gradske uprave, fingiranja transparentnosti, klijentelizma i korupcije na svim razinama, odnosa prema medijima, neadekvatnog i neekološkog upravljanja javnim prostorom, nepostojanja održive stambene politike te neadekvatnih socijalnih davanja.

Temeljni zahtjevi Radničke fronte u tom smislu su:

- **puna transparentnost** rada gradske uprave – svi zapisnici, računi, ugovori, izvještaji i sl. moraju se automatski stavljati na internet, gdje će svi u njih moći imati trenutni uvid
- uspostavljanje demokratskog nadzora odozdo (sudjelovanje zaposlenika i samih građana) nad radom Ureda gradonačelnika, te raspodjelom i trošenjem sredstava
- revizija i uspostavljanje demokratskog nadzora odozdo nad radom svih gradskih upravnih odjela i ureda (natječaji, zapošljavanje, javna nabava)
- izrada i **stavljanje u funkciju softverskog alata** koji će omogućiti svim građanima Zagreba izjašnjavanje o svim bitnim pitanjima od njihova interesa (provodenje obvezujućih lokalnih referenduma)
- **senzibiliziranje javnosti** o važnosti uključivanja u politički život zajednice i promoviranje ideje direktnе demokracije tj. neposrednijih oblika uključivanja Zagrepčana i Zagrepčanki u procese raspravljanja i donošenja odluka
- **provodenje zborova građana(ki)/kvartovskih plenuma** o svim bitnim pitanjima iz djelokruga rada mjesnih odbora i gradske uprave

senzibiliziranje
javnosti o važnosti
uključivanja u
politički život
zajednice!

3.

Zbog procesa privatizacija i *outsourcinga* javnih usluga, utjecaja stranačkih oligarhija na kadroviranje i zapošljavanje, korištenja javnih resursa za partikularne interese koji se kose s javnim interesom u radu javnih poduzeća i ustanova, te zbog sve većeg nezadovoljstva cijenom i kvalitetom komunalnih usluga, tražimo da se sva gradska i županijska trgovačka društva i javne ustanove stave pod demokratski nadzor odozdo i direktno upravljanje.

Temeljni zahtjevi Radničke fronte u tom smislu su:

- **potpuna transparentnost u radu** (svi zapisnici, računi, ugovori, izvještaji i sl. moraju se automatski stavljati na internet, gdje će svi u njih moći imati trenutni uvid)
- **isključivanje stranačkih oligarhija** iz nadzornih odbora i uprava uz viši stupanj demokratskog nadzora odozdo i upravljanja u gradskim trgovačkim društvima
- promjena načina imenovanja članova uprava i nadzornih odbora (veće sudjelovanje korisnika javnih komunalnih usluga, udruga, sindikata...) i uprava
- **revizija poslovanja i redefiniranje javnog interesa**
- **zaustavljanje privatizacije javnih usluga**, posebno takve koja pogoduje stranom kapitalu, i osnaživanje javnosti u otporu prema takvim praksama
- osnaživanje i poticanje sindikalnog djelovanja u gradskim trgovačkim društvima

*isključivanje
stranačkih
oligarhija iz
nadzornih
odbora i uprava*

— DEMOKRATIZACIJA
UPRAVLJANJA
JAVNIM
KOMUNALnim
PODUZEĆIMA
I USTANOVAMA

4.

Kad je riječ o prostornim odlukama u Gradu Zagrebu, prema važećim zakonima i Generalnom urbanističkom planu vijeća gradskih četvrti imaju isključivo savjetodavnu ulogu. U većini slučajeva u kojima su se vijeća gradskih četvrti izjašnjavala suprotno odluci građanačelnika (primjerice izgradnja crkve na Savici) takav stav **nije imao nikakav utjecaj** na donošenje konačne odluke bitne za stanovnike gradske četvrti.

Iz takve prakse je jasno vidljivo da je upravljanje gradom centralizirano te da su vijeća gradskih četvrti isključivo u funkciji održavanja **privida demokratskog odlučivanja**. To ostavlja gradskoj upravi previše prostora za pogodovanje privatnim i korporativnim interesima i otvara prostor za financijski katastrofalne građevinske projekte odobrene usprkos opravdanom protivljenju stanovnika četvrti.

Mjesne odbore koji danas funkcioniraju unutar malobrojnog zatvorenog kruga ljudi potrebno je, također, **otvoriti svim zainteresiranim stanovnicima** gradskih četvrti, među ostalim pokretanjem **internetske platforme** unutar koje bi se moglo javno i otvoreno raspravljati te donositi odluke o kvartovskim problemima i modelima njihovog rješavanja.

jasno je vidljivo da je upravljanje gradom centralizirano te da su vijeća gradskih četvrti isključivo u funkciji održavanja privida demokratskog odlučivanja

— REFORMA ULOGE I OVLASTI VIJEĆA GRADSKIH ČETVRTI I MJESNIH ODBORA

Takozvani **participatorni budžet izravno uključuje stanovnike grada** u donošenje odluka o prioritetima i planovima potrošnje javnog novca za određeno vremensko razdoblje. Primjeri iz gradova u kojima je uveden (od kojih je najpoznatiji primjer Porto Alegrea u Brazilu) ukazuju na to da pridonosi većoj odgovornosti prema zajedničkom društvenom vlasništvu, jača demokraciju te podiže transparentnost i povjerenje zajednice prema odgovornim političkim predstavnicima i lokalnim službenicima.

Dio ukupnog proračuna koji bi pripadao participatornom proračunu iznosio bi 15 posto, a radilo bi se o sredstvima prikupljenim prirezima, taksama i naknadama te ostalim izravnim davanjima građana. Budući da je razina otvorenosti lokalnih proračuna vrlo niska, preduvjet uvođenju participatornog budžeta je transparentnost samog lokalnog proračuna koja bi bila ostvarena putem internetske platforme.

participatorni budžet izravno uključuje stanovnike grada u donošenje odluka o prioritetima i planovima potrošnje javnog novca za određeno vremensko razdoblje

5.

— UKLJUČIVANJE GRAĐANA U RASPOLAGANJE DIJELOM BUDŽETA

Temeljni zahtjevi Radničke fronte u ovom području su:

- **revizija poslovnih odnosa između privatnih medija i gradske uprave**, trenutačni prestanak financiranja medija iz sredstava gradskog proračuna na način kako se to do sada radilo
- poticanje i javno sufinanciranje onih medija u kojima kapital u suradnji sa stranačkim oligarhijama **ne kontrolira** javno mnjenje, medija u kojima je omogućen **ravnopravni pristup** svim radničkim i društvenim organizacijama, i medija koji su u vlasništvu onih koji ih stvaraju i koji su neovisni o politici i kapitalu

*poticanje i javno sufinanciranje onih medija u kojima kapital u suradnji sa stranačkim oligarhijama **ne kontrolira** javno mnjenje*

6.

— MEDIJI SLOBODNI OD STRANAČKIH OLIGARHIJA I KAPITALA

7.

Temeljni zahtjevi Radničke fronte u ovom području su:

- senzibiliziranje javnosti o temama važnim za razumijevanje problematike radničkih prava i sindikalnog organiziranja
- poticanje osnivanja radničkih kooperativa i zapošljavanja u njima
- prednost pri poslovanju s Gradom i njegovim trgovačkim društvima i ustanovama bi imale kooperative i ona privatna poduzeća u kojima je stupanj poštivanja radničkih prava visoko na listi prioriteta (zabrana prekovremenog rada osim ako to ne zatraži $\frac{2}{3}$ radnika uz obavezu plaćanja prekovremenog rada, redovita isplata plaća i svih dodataka na plaću i sl.) te u kojima se radnicima ne uskraćuje pravo na sindikalno udruživanje, kolektivne ugovore i u kojima postoji dijalog sa sindikatima
- osnaživanje radnika u smislu sindikalnog udruživanja i postavljanje radničkih kontrola u privatnim poduzećima
- povećanje stupnja zaštite radničkih prava u gradskoj upravi, gradskim trgovačkim društvima i javnim ustanovama poticanjem sindikalnog udruživanja i osnivanjem tijela radničke kontrole. Radnici u njima bi imali uvid u sve poslovne knjige, pravo veta na otpuštanje, pravo na odlučivanje o pitanjima organizacije rada te mogućnost postavljanja osoblja na različite stupnjeve proizvodnog, uslužnog i administrativnog procesa

povećanje stupnja
zaštite radničkih
prava u gradskoj
upravi, gradskim
trgovačkim
društvima i javnim
ustanovama
poticanjem
sindikalnog
udruživanja i
osnivanjem tijela
radničke kontrole

— ZAŠTITA I POVEĆANJE RADNIČKIH PRAVA

8.

REFORMA GRADSKIH SLUŽBI ZA OBAVLJA- NJE JAVNIH RADOVA TE POTICANJE I PO- DRŠKA ZADRUGAMA I PODUZEĆIMA U RADNIČKOM VLASNIŠTVU

U Zagrebu se svakodnevno odvijaju različiti javni radovi, poslovi, popravci itd. kod kojih Grad mora posezati za privatnim poduzećima – od popravljanja cesta, izvedbi različitih građevinskih radova, do popravaka i narudžbi u različitim gradskim institucijama, zgradama, parkovima i sl. Javna je tajna da su javni natječaji, koji bi trebali jamčiti transparentnost, zapravo u pravilu namješteni i pogoduju isključivo (podobnom) kapitalu.

Razmjeri korupcije su ogromni – anegdotalne indicije ukazuju na to da je praktički nemoguće da se bilo što napravi bez primanja mita ili zakulisnih pogodbi. Radnička fronta se zalaže za to da se umjesto toga što više poslova obavlja unutar službi i poduzeća u vlasništvu Grada.

Također, Grad Zagreb će na javnim natječajima za dobavljače i izvođače radova pod sličnim uvjetima **preferirati zadruge i poduzeća u radničkom vlasništvu** nad poduzećima u klasičnom privatnom vlasništvu. Na taj način Grad bi **omogućio velikom broju ljudi da od nužnih izdataka Grada i od svog rada imaju direktnе koristi**, umjesto da većina sredstava završava u rukama malobrojne ekonomski elite i time se odljeva iz sustava.

- Na transparentnim javnim natječajima uzimat će se u obzir vlasnička struktura, te će se za zadruge i poduzeća u radničkom vlasništvu smatrati da imaju najpovoljniju ponudu ukoliko ne odstupaju više od 10% od apsolutno najpovoljnije ponude na natječaju.
- Grad Zagreb će zadrugama i poduzećima u radničkom vlasništvu u osnivanju pogodovati smanjivanjem ili ukidanjem komunalnih naknada i drugih finansijskih potraživanja od strane Grada.
- U sklopu programa uređenja i korištenja napuštenih zgrada u Zagrebu, dio prostora ponudit će se na korištenje novoosnovanim zadrugama i poduzećima u radničkom vlasništvu na rok do 5 godina bez naknade.

javna je tajna da su javni natječaji, koji bi trebali jamčiti transparentnost, zapravo u pravilu namješteni i pogoduju isključivo (podobnom) kapitalu

9.

Odgoj i obrazovanje moraju biti dostupni svima u društvu – bez obzira na platežnu moć. RF se zalaže za javno financiran sustav (besplatno za krajnjeg korisnika) odgoja i obrazovanje od dječjih vrtića do doktorata. Ovo se itekako odnosi na periferne troškove obrazovanja koji su često područje koruptivnih pogodovanja, a koja se prelamaju preko kućnih budžeta.

Temeljni zahtjevi Radničke fronte u tom smislu su:

- besplatan vrtić za sve (u prijelaznom periodu, a usporedo s demokratizacijom upravljanja javnim ustanovama za predškolski odgoj, smanjiti cijene vrtića)
- osigurati sredstva za besplatne udžbenike za sve učenike u zagrebačkim osnovnim i srednjim školama
- besplatan javni prijevoz za sve učenike
- besplatno provođenje ranog učenja informatike u prvim razredima osnovnih škole

Nadalje, potrebno je povećanje izdvajanja za **financiranje prehrane djece i učenika** u vrtićima, osnovnim i srednjim školama i gradske subvencije za društvenu prehranu školske djece, čiji prihod po članu kućanstva ne prelazi 1.800 kn neto.

Financiranje, nadogradnja, obnova i osposobljavanje postojećih kapaciteta, odnosno **kuhinja i blagovaonica**, izgradnja novih, sklapanje **ugovora s lokalnim dobavljačima namirnica** (OPG i slično, uz uvjete stvaranja zadruga ili udruživanja u njih, radi transparentnosti i lakše kontrole kvalitete nabave) uz izbjegavanje trgovackih posrednika, radi pomoći lokalnoj poljoprivredi i veće kvalitete nabavljenih namirnica, te smanjenja troškova.

Povećanje obima gradskog financiranja i sufinanciranja za nabavu **nastavnih i didaktičkih pomagala**, te repromaterijala u vrtićima, osnovnim i srednjim školama u Gradu Zagrebu, u što bi spadala i pomagala za nastavu informatike i robotike u osnovnim i srednjim školama.

*RF se zalaže za
javno financiran
sustav (besplatno za
krajnjeg korisnika)
odgoja i obrazovanje
od dječjih vrtića do
doktorata*

— BESPLATAN I SVIMA DOSTUPAN SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA

10.

— PROŠIRENJE
KATEGORIJA
BESPLATNOG
JAVNOG PRIJEVOZA

Radnička fronta se zalaže za **ukidanje naplate u svim vrstama gradskoga prijevoza** (tramvaj, autobus i prigradski vlak) za sve:

- nezaposlene
- učenike i učenice
- studente i studentice
- umirovljenike i umirovljenice (s mirovinama do razine prosječne plaće – trenutno su plaćanja oslobođeni samo penzioneri s primanjima manjima od 3.200 kn mjesečno)

kod naplate
javnoga prijevoza za
zaposlene, također
se u konačnici
zalažemo za
besplatnu uslugu

Što se tiče naplate javnoga prijevoza za zaposlene, tu se također načelno zalažemo u konačnici za besplatnu uslugu, što nije nepoznatica u svijetu – sav ili dio prometa je besplatan u Tallinnu (Estonija), Miamiju (SAD – središnja monorail linija), Chengduu (10 milijunskom gradu u Kini), inicijativa postoji i u Bukureštu (Rumunjska) itd. No, problem s radništvom je u tome da bi se tako efektivno izlazilo u susret onom dijelu kapitala koji plaća prijevoz (i tako de facto subvencionira javni prijevoz općenito), dok bi se išlo protiv interesa onih radnika/ca koji dobivaju novac za prijevoz, ali su ga iz neimaštine prisiljeni zadržati i onda se ili ne služiti javnim prijevozom (nego hodati ili npr. voziti bicikl) ili se švercati. Kada bi se uveo i besplatan prijevoz za radništvo, to ne bi bilo u interesu svih radnika pa stoga ne postavljamo i taj kratkoročni zahtjev jer je to problem koji se mora rješavati na državnoj razini (npr. kroz promjene Zakona o radu, koji trenutno ne jamči naknadu poduzeća za prijevoz).

Ako se potpuno besplatan javni prijevoz za navedene skupine ne bi mogao ostvariti odmah, prijelazna faza bi moglo biti postupno smanjenje cijene voznih karata i pokaza i/ili njihovo probno ukidanje u pojedinim dijelovima grada (kao što je neko vrijeme već bilo u centru Zagreba). Ukitanjem naplate za rečene društvene skupine bi se smanjila nejednakost i povećala dostupnost javnog prijevoza, povećalo bi se korištenje javnog prijevoza nauštrb prijevoza osobnim vozilima (što bi ekološki bilo dobro), a smanjili bi se i neki troškovi (npr. ZET-u za konduktore). Na dobitku bi svakako bio i velik broj stanovnika Zagreba koji ne bi morali više trošiti na preskupe karte (cijena karte: 10 kn – prije privremenog predizbornog sniženja na 4 kn) i pokaze (pokaz za nezaposlene 100 kn mjesečno), kao ni ponizavati se, strepeći od kontrole, dok su prisiljeni švercati se.

Hrvatska se nalazi na samom dnu evropske liste po brzini bežičnog prijenosa podataka. Prosječna brzina interneta u Hrvatskoj iznosi svega 5 megabita u sekundi što je drastično prenisko. U suradnji sa stručnjacima koji mogu ponuditi tehnološka rješenja te uz izgradnju popratne infrastrukture svakom stanovniku Grada Zagreba će se omogućiti pristup gigabitnoj digitalnoj širokopojasnoj mreži. Na taj način gigabitni **internet bi postao dostupan svima bez obzira na socijalni status.**

Svi javni servisi Grada također će biti spojeni na mrežu te će na taj način moći brže i efikasnije komunicirati s građanima koji konzumiraju pojedine javne usluge. Radnicima u proizvodnim i prerađivačkim industrijama će se olakšati pristup znanstvenim resursima te će ih se moći lakše uključivati u istraživačke i inovacijske društvene projekte. Razvojem tzv. *fiber-like* rješenja u obliku optičke infrastrukture (FTTx), došlo bi i do drastičnog pada investicijskih troškova razvoja digitalne infrastrukture.

svi javni servisi
Grada također
će biti spojeni
na mrežu te će
na taj način moći
brže i efikasnije
komunicirati
s građanima

11.

— UVOĐENJE SVIMA DOSTUPNOG JAVNOG GIGABITNOG BEŽIČNOG INTERNETA

12.

Radnička fronta se zalaže za **ukidanje članarine u knjižnicama**. Time bi se knjižnice učinile još dostupnijima svima (naplaćivala bi se samo zakasnina kako bi ljudi bili disciplinirani u vraćanju) te bi se poticalo posuđivanje i čitanje knjiga. Također, treba voditi računa o tome da u novije vrijeme knjižnice sve više funkcioniraju ne samo kao mjesto gdje se posuđuju knjige i čitaju novine i časopisi, nego i kao mjesto gdje se može koristiti internet, kao javno mjesto gdje se mogu organizirati susreti, prezentacije, tribine, manji koncerti i sl. Iz svih tih razloga, kako bi te sve usluge bile što dostupnije svima – kako bi knjige i novine mogli čitati, a internet koristiti, i oni koji nemaju novca za to – članarine treba ukinuti.

Također, zalažemo se za **širenje mreže gradskih knjižnica**, kao i veću frekvenciju posjete mobilnih knjižnica (bibliobusa), u smislu temeljite izgradnje kulturne infrastrukture.

Širom zemlje pokazalo se kako tokom Noći muzeja itekako postoji interes za muzejima, koji tokom godine obično, osim kod pojedinih razvikanih izložbi (na koje obično ide samo intelektualna i umjetnička elita), stoje prazni. Kako bi muzeji postali pristupačniji svima – bez obzira na novac – zalažemo se da se ukine **naplata muzejskih ulaznica**. Tako nešto nije neviđeno u svijetu – istaknimo samo primjer (mnogih) muzeja u Londonu ili Washingtonu.

— BESPLATNE KNJIŽNICE I MUZEJI

*ukidanje članarine
u knjižnicama
širenje mreže
gradskih knjižnica
ukidanje naplate
muzejskih ulaznica*

13.

— USPOSTAVLJANJE SUSTAVA DRUŠTVENE PREHRANE

Smatramo da je u svim gradskim četvrtima nužno osigurati mesta gdje će se moći pojesti najmanje **jedan kvalitetan topli obrok dnevno** po cijeni koju će većim dijelom (min. 50%) subvencionirati Grad Zagreb. Zbog nedostatka vremena i/ili novca, veliki broj radnika, nezaposlenih, umirovljenika ili mladih prisiljen je hraniti se nezdravo, neraznoliko i po previsokim cijenama, što u konačnici dovodi do ozbiljnih kardiovaskularnih, gastrointestinalnih i drugih kroničnih bolesti, uključujući pandemiju debljine.

Starije generacije će se nerijetko s nostalgijom prisjetiti popularnih radničkih menzi u sustavu društvene prehrane koji je funkcionirao diljem Jugoslavije, uključujući Zagreb, i koji je dolaskom nove vlasti 90-ih u potpunosti raspušten, a nekretnine su rasprodane podobnjima po bagatelnim cijenama. Otada se rastuća vojska najsiromašnijih upućuje u mali broj pučkih kuhinja, najčešće u vlasništvu Crkve, čija je ponuda nutricionistički uglavnom oskudna.

Smatramo da je zdrava prehrana opće društveno dobro i da treba biti podjednako dostupna i onima koji nemaju mogućnosti osigurati si tri redovna i kvalitetna obroka dnevno.

*zdrava prehrana
opće je društveno
dobro*

Radnička fronta se zalaže za veći budžet za otvaranje kvartovskih socijalnih dućana u vlasništvu Grada, što bi također podrazumijevalo **pokretanje javnih natječaja za nabavu** voća i povrća preko **zadružno povezanih OPG-ova**, uvođenje dnevnog rada tih dućana, zapošljavanje bar 2 radnika po dućanu koji bi bili gradski radnici, subvencionirana nabava jednom tjedno korisnicima socijalne pomoći bez prihoda, osnovna košarica besplatno jednom tjedno, uključujući voće, povrće, higijenske potrepštine, igračke i slatkiše za djecu. Kupnja/nabava namirnica obavljala bi se uz predočenje socijalne iskaznice, bez posebnog poziva Crvenog Križa ili Caritasa kao dosad. Subvencionirane cijene za stanovnike s niskim primanjima (do 60% subvencije Grada) uz predočenje potvrde o primanju i izjavu od Centra za socijalnu skrb o dohodovnom cenzusu po članu kućanstva do iznosa od 1.800 kn neto primanja.

*pokretanje javnih
natječaja za nabavu
voća i povrća preko
zadružno povezanih
OPG-ova*

14.

— OTVARANJE KVARTOVSKIH SOCIJALNIH DUĆANA

15.

— POVEĆANJE SOCIJALNE POMOĆI

Gradska pomoć je bila dosad u rasponu od 200 - 400 kn samo za umirovljenike s mirovinama do 1.500 kn i nije se mijenjala godinama, nije se pratilo povećanje troškova života, iznosi pomoći su bili jako mali i nedovoljni kao mjera pa ih treba povećati, kako bi se stanovnicima kojima je to potrebno podiglo iznad praga izrazitog siromaštva.

Iznosi pomoći moraju se temeljiti na podacima o socijalnoj pomoći ministarstva nadležnog za socijalna pitanja, gradskoj pomoći umirovljenicima s mirovinama do 1.500 kn, te podacima o sindikalnoj košarici (redovnom košaricom nisu obuhvaćeni troškovi obrazovanja – kupovine školskih knjiga i pribora, njegi i zdravlja – dodaci prehrani, lijekovi i sl., godišnjeg odmora i sportskih aktivnosti).

Prema navedenome, iznosi novčane pomoći Grada okvirno bi se kretali:

- korisnicima socijalne pomoći koji ne ostvaruju nikakav prihod osim 800 kn koje dobivaju od države – 1.000 kn novčane pomoći mjesečno; umirovljenicima, ovisno o visini mirovine (do 1.500 kn – 1.000 kn novčane pomoći mjesečno; od 1.500 kn do 1.800 kn – 800 kn novčane pomoći mjesečno; iznad 1.800 kn do medijalne plaće – 500 kn novčane pomoći mjesečno)
- nezaposlenima, koji nemaju nikakvih drugih primanja, niti nekretnina, osim one u kojoj žive, 1.000 kn mjesečno, do trenutka zapošljavanja
- novčana subvencija ovršenim građanima u visini trećine neto prihoda, čiji dohodak ne prelazi 2.200 kn neto, ili u visini 30% te svote, ukoliko ne ostvaruju nikakva primanja, niti posjeduju ikakve nekretnine osim one u kojoj žive, pored izravne novčane pomoći

*nezaposlenima,
koji nemaju nikakvih
drugih primanja,
niti nekretnina,
osim one u kojoj žive,
1.000 kn mjesečno,
do trenutka
zapošljavanja*

Postojeću djelatnost na izgradnji stanova i dodjeli istih socijalno ugroženima (kao npr. u Novom Jelkovcu) treba nastaviti i proširiti, no lišiti je klijentelizma koji unutar nje postoji. Pravo je svakog čovjeka da ima krov nad glavom, a da se ne mora za njega zaduživati na robovlasničke kredite kod privatnih banaka na nekoliko desetljeća.

Stoga Grad Zagreb mora raditi na tome da se, koliko je to moguće, grade gradski stanići koji će se **po transparentnim kriterijima uz vrlo nisku mjesecnu naknadu** stavljati na raspolaganje onima kojima je to najpotrebnije (ovisno o socijalnom statusu, veličini obitelji, trenutnim životnim uvjetima i mogućnostima itd.). Pritom treba voditi računa da se zgrade i naselja grade planski, urbanistički opravданo, uza sve resurse i sve što je potrebno za normalan život (trgovine, škole, vrtići, parkovi, povezanost s gradom itd.).

*pravo je svakog čovjeka
da ima krov nad glavom, a da se ne mora za njega zaduživati na robovlasničke kredite*

16.

— PLANSKA IZGRADNJA GRADSKIH STANOVA ZA SOCIJALNO UGROŽENE I MLADE BEZ STANOVA

17.

— URBANIZAM I ODRŽAVANJE ZGRADA

Gradu je potrebno vratiti puno strože urbanističko planiranje – slično onome koje je postojalo u doba izgradnje Novog Zagreba – kako bi se sanirala šteta i spriječilo novo neplansko i nepromišljeno građenje kao u dijelovima Zagreba građenima nakon 1990. (npr. na Kajzerici i sl.).

Nužna je i sustavna (energetska) obnova stambenih zgrada starijih od pedeset godina, uz značajne subvencije od strane Grada, čime bi se izbjeglo veliko zaduživanje stanara koji gotovo redovito kroz pričuve ne uspijevaju sakupiti sredstva za obnovu. Trenutni sustav upravljanja zgradama im to ne omogućava bez značajnih kreditnih zaduživanja i pravnih problema oko odnosa vlasnika u većim stambenim zgradama.

Gradu je potrebno vratiti puno strože urbanističko planiranje – slično onome koje je postojalo u doba izgradnje Novog Zagreba

18.

Duge lista čekanja, manjak smještajnih kapaciteta i visoke cijene privatnih vrtića, problemi su koji već tradicionalno muče obitelji s djecom te obilježavaju upise u dječje vrtice. Povećana finansijska participacija roditelja u pokrivanju cijene vrtića te oslanjanje na privatne vrtice za pružanje osnovne socijalne usluge brige za djecu uzrokuje negativan utjecaj na dostupnost vrtića za sve pod jednakim uvjetima, a posebno pogoda žene na koje tradicionalno pada teret neplaćene brige za djecu.

Postojeće vrtice nužno je hitno obnoviti i osigurati potrebnu opremu i materijale za djecu i osoblje te donijeti plan za izgradnju novih smještajnih kapaciteta po gradskim četvrtima. Cijenu gradskih vrtića potrebno je smanjiti za 50 posto s tendencijom da u što skorijem razdoblju budu besplatni i dostupni svima. Samohranim roditeljima te obiteljima s jednim zaposlenim članom obitelji vrtić treba biti besplatan.

Na području Zagreba trenutno djeluje samo deset domova za starije osobe nad kojima Grad Zagreb polaže vlasnička prava. S obzirom na trend povećanja starijih osoba u ukupnom broju stanovnika potrebno je donijeti strategiju i plan pružanja socijalnih usluga za starije koji bi uključivao izgradnju novih smještajnih kapaciteta te revidiranje cijena socijalnih usluga za starije i nemoćne u skladu s njihovim primanjima.

cijenu gradskih vrtića potrebno je smanjiti za 50 posto s tendencijom da u što skorijem razdoblju budu besplatni i dostupni svima

IZGRADNJA NOVIH GRADSKIH DJEČJIH VRTIĆA I DOMOVA ZA STARIJE I NEMOĆNE UZ SNIŽAVANJE CIJENA POSTOJEĆIH

19.

— POBOLJŠANJE
ŽELJEZNIČKE
PROMETNE MREŽE
S VANJSKIM
DIJELOVIMA GRADA,
BICIKLISTIČKE
STAZE I GRADSKI
BICIKLI

Gradsku i prigradsku željeznicu treba bolje integrirati s autobusnim i tramvajskim linijama te povećati broj stanica za određene linije kako bi ih veći dio Zagrepčana mogao koristiti. Prijevoz brzim prigradskim linijama treba postati prvi način za prijevoz kada se ide na duža putovanja s istoka na zapad Zagreba i sl.

Također je potrebno raditi na širenju gradske mreže biciklističkih staza te povezati biciklistički i drugi javni promet – dopuštajući unos bicikala u tramvaje, vlakove i autobuse ili predviđajući za njih posebna mjesta s vanjske strane vozila (kao npr. u Los Angelesu ili San Franciscu). Potrebno je stvoriti i mrežu javnih bicikala sa stanicama širom grada – Zagrepčani će ondje bicikle moći posuditi na nekoliko sati bez naknade. Time bi se također smanjio dio prometa automobilima.

potrebno je raditi na širenju gradske mreže biciklističkih staza te povezati biciklistički i drugi javni promet

20.

— UREĐENJE I
PRENAMJENA
NAPUŠTENIH
ZGRADA
U ZAGREBU

U gradu postoji znatan broj napuštenih industrijskih objekata (Paromlin, tvornica Nada Dimić, stara vojna bolnica u Vlaškoj itd.) kao i nekoliko stotina praznih neiskorištenih prostora koji su prije nekoliko desetljeća imali svoju svrhu, no danas su se zbog nemara nadležnih pretvorila u građevinska rugla koja narušavaju vizualni identitet grada. Istovremeno najveća prepreka u osnivanju ili organizaciji poslovnog projekta, tvrtke ili udruge su visoke cijene rente prostora. Na trenutno napuštenim mjestima **osigurala bi se odgovarajuća infrastruktura** (struja, voda, odvodnja, sanitarije) te bi se osigurali osnovni uvjeti za obavljanje socijalnih, društveno korisnih, kulturnih i drugih aktivnosti – npr. centara za mlade, centara za volontiranje, organiziranje u lokalnoj zajednici, centara za kulturu, prostora za društveno korisne udruge i sl.

*na trenutno
napuštenim
mjestima osigurala
bi se odgovarajuća
infrastruktura te bi
se osigurali osnovni
uvjeti za obavljanje
socijalnih, društveno
korisnih, kulturnih i
drugih aktivnosti*

Radnička fronta se zalaže da Imunološki zavod (IMZ) bude u cijelosti u vlasništvu države, kao javne ustanove od strateškog interesa za javnozdravstveni sustav. Želimo ponovno pokrenuti proizvodnju cjepiva, krvnih pripravaka i imunobioloških lijekova pri čemu bi Grad Zagreb bio investitor i strateški partner Imunološkog zavoda.

Zbog dosadašnjeg nemara države, kojem je uzrok očito privatni interes, nijedna Vlada do sad nije vratila IMZ u cijelosti pod ingerenciju države, uz obrazloženje da se čeka strateški partner. Budući da Grad Zagreb ima dovoljno resursa za takvo strateško ulaganje, zalažemo se za to da se IMZ pretvori u ustanovu u gradskom vlasništvu, otkupom suvlasničkog udjela, stavljanje IMZ-a u sklop gradskog Zavoda za javno zdravstvo, nakon čega bi se obavezno krenulo u potrebna ulaganja za ponovo pokretanje proizvodnje. U to spada i financiranje i modernizacija postojećih proizvodnih kapaciteta, pronalaženje novog prostora za obnovu proizvodnje te financiranje izgradnje i opremanja istoga.

*zbog dosadašnjeg
nemara države,
kojem je uzrok očito
privatni interes,
nijedna Vlada do
sad nije vratila
IMZ u cijelosti pod
ingerenciju države*

21.

— OSPOSOBLJAVANJE IMUNOLOŠKOG ZAVODA

22.

Prema izvješću Europske komisije iz 2015. Grad Zagreb je što se tiče odvajanja i recikliranja otpada na posljednjem mjestu u konkurenciji 28 glavnih gradova Europske Unije, budući da se u Zagrebu odvaja tek 1 posto ukupne količine otpada. **Razvojem kvalitetnog sustava** odvajanja i recikliranja, pojedine vrste otpada bi se moglo koristiti kao sirovina i energet. Uz pomoć struke potrebno je u što kraćem roku pronaći adekvatnu lokaciju za **izgradnju centra za gospodarenje otpadom** unutar kojeg bi se obavljale aktivnosti koje obuhvaćaju prihvat, obradu i razdvajanje otpada, proizvodnju goriva iz otpada, distribuciju otpada radi korištenja u druge svrhe, termičku obradu otpada te tehnologiju sigurnog odlaganja obrađenog otpada, što bi obavljala poduzeća u gradskom vlasništvu, pod kontrolom stanovnika.

Kako bi se utvrdile stvarne potrebne korisnika usluge odvoza te kako bi se sam proces sortiranja i odvajanja otpada optimizirao nužno je uvesti naplatu odvoza prema proizvedenoj količini otpada umjesto trenutnog modela naplate unutar kojeg se kućanstvima mjesečni računi obračunavaju prema volumenu spremnika. U svim gradskim četvrtima potrebno je povećati broj reciklažnih dvorišta te povećati broj spremnika za odvojeno prikupljanje metalne i plastične ambalaže te stakla, papira i kartona.

uz pomoć struke potrebno je u što kraćem roku pronaći adekvatnu lokaciju za izgradnju centra za gospodarenje otpadom

— RAZVOJ KVALITETNOG SUSTAVA ODVAJANJA I RECIKLIRANJA OTPADA

23.

UREĐENJE SAVSKE OBALE I KRAJOLIKA KAO PEJZAŽNOG POJASA NAMJENJENOG ZA REKREACIJU I SPORT

Prepoznavanju vrijednosti savskog krajolika i oblikovanju njegovog priobalja kao pejzažnog pojasa namijenjenog sportu i rekreaciji građana pridonijela bi izgradnja dodatnih pješačko-biciklističkih mostova te građevinski zahvati koji se tiču proširivanja pokrivenosti područja javnom rasvjetom te obnova dotrajale i uništene parkovne i pješačke infrastrukture. Na objema obalama Save osim u predjelima Podsuseda, Trnja i Kajzerice gdje je omogućeno približavanje objekata stambene i javne namjene toku Save potrebno je uz pomoć stručnjaka za prostorno planiranje i zainteresirane javnosti oblikovati potez pejzažnih, perivojnih i sportsko-rekreativskih površina.

*oblikovanje
savskog priobalja
kao pejzažnog
pojasa namijenjenog
sportu i rekreaciji
građana*

24.

— UREĐENJE POSTOJEĆIH I IZGRADNJA NOVIH SPORTSKIH IGRALIŠTA

U Zagrebu već postoji razgranata mreža sportskih igrališta. Problem s postojećim igralištima je u tome da se ona vrlo često slabo održavaju – koševi nemaju mrežica ili su potrgani, beton je često popucao, crte se ne vide i sl. Također, vrlo malen broj igrališta ima i reflektore koji omogućavaju i noćno igranje. Sustavno bi trebalo raditi i na tome da se postojeća mreža igrališta nadopuni i da djeca i odrasli u svim dijelovima grada na raspolaganju imaju sportska igrališta za rekreativnu igru. Ulaganje u rekreativni sport i zdravlje mora biti jedno od ključnih na dnevnom redu, pogotovo uvezvi u obzir koliko to problema olakšava što se tiče zdravstvenog sustava.

*ulaganje u
rekreativni sport i
zdravlje mora biti
jedno od ključnih
na dnevnom redu*

www.radnickafronta.hr